

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun final draft -versio. HUOM! Versio voi poiketa alkuperäisestä julkaisusta sivunumeroinnin, typografian ja kuvituksen osalta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tiittanen, L. & Kivistö, A. 2019. Hyppy tutkimuksen palveluihin: harjoittelussa Turun ammattikorkeakoulun kirjastossa. Kreodi, 6/2019.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/35/Artikkelit/625/Hyppy-tutkimuksen-palveluihin---harjoittelussa-Turun-ammattikorkeakoulun-kirjastossa.htm>

CC BY-NC-SA 4.0

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a final draft of the original publication. NB. The self-archived version may differ from the original in pagination, typographical details and illustrations.

To cite this, use the original publication:

Tiittanen, L. & Kivistö, A. 2019. Hyppy tutkimuksen palveluihin: harjoittelussa Turun ammattikorkeakoulun kirjastossa. Kreodi, 6/2019.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/35/Artikkelit/625/Hyppy-tutkimuksen-palveluihin---harjoittelussa-Turun-ammattikorkeakoulun-kirjastossa.htm>

CC BY-NC-SA 4.0

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Turun ammattikorkeakoulun Lemminkäisenkadun kampus. Kuva: Antti Ala-Könni / Turun AMK

16.12.2019, 12:51

HYPPY TUTKIMUKSEN PALVELUIHIN - HARJOITTELUSSA TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN KIRJASTOSSA

Liisa Tiittanen

Amanda Kivistö

Turun ammattikorkeakoulu kouluttaa uusia kirjastoalan asiantuntijoita, joista monelle oman korkeakoulun kirjasto on toiminut ensimmäisenä alan harjoittelupaikkana. Turun ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelut halusi kehittää jo pidemmälle opinnoissaan edenneiden opiskelijoiden harjoittelun sisältöjä pilotoiden kirjaston tutkimuksen palveluiden harjoittelupolkua. Hyvät kokemukset kannustavat rekrytoimaan tutkimuksen palveluiden harjoittelijoita myös jatkossa.

Turun ammattikorkeakoulussa kirjastoalaa opiskelevien opintoihin sisältyy kaksi harjoittelujaksoa. Ensimmäistä harjoitteluaan tekevät opiskelijat tutustuvat yleensä

kirjastotyöhön ensimmäistä kertaa. Turun ammattikorkeakoulun kirjastossa ensimmäiseen harjoitteluunsa tulevat työskentelevät kampuskirjastojen paikallispalveluissa hoitaen pääasiassa päivittäisiä aineiston käsittelyyn liittyviä tehtäviä sekä erilaisia asiakkaiden ohjaustehtäviä. Toisella harjoittelujaksolla syventävää harjoittelua tehdessään harjoittelijat ovat usein perehtyneet asiakaspalvelun lisäksi myös erilasiin e-aineistoihin sekä viestintää liittyviin tehtäviin.

INNOPEDASTA EVÄITÄ HARJOITTELIJAPOLKUUN

Kirjastoalan opiskelijoiden syventävän harjoittelun sisältöjen uudelleensuunnittelu konkretisoitui Turun AMK:n innovaatiopedagogiikkaan liittyvässä henkilöstövalmennuksessa. Valmennukseen sisältyi kehittämistehtävä, jossa tuli pureutua oman työn uudistamiseen innovaatiopedagogiikan lähtökohdista käsin. Innovaatiovalmennukseen osallistuneiden kirjaston informaatikon ja suunnittelijan kehittämistehtävässä suunniteltiin kirjastoalan opiskelijoille tarjottava uudenlainen harjoittelupolku. Tavoitteena oli luoda helposti uusille harjoittelijoille tarjottava syventävän harjoittelun malli, joka tukee työssäoppimista ja kehittää erityisesti harjoittelijan ongelmanratkaisukykyä ja itsenäistä työtettä työelämätaitojen lisäksi.

Syventävän harjoittelun tehtävät päätettiin keskittää kirjaston tutkimuksen palveluihin. Kirjaston kannalta toiveena oli saada harjoittelijan työpanoksella lisäresursssia julkaisutiedonkeruun palveluprosessin tehtäviin sekä lisävahvistusta Turun ammattikorkeakoulun omien julkaisujen rinnakkaistallennuksen aloittamiseen. Yhtä tärkeänä pidettiin, että tulevilla alan ammattilaisilla olisi mahdollisuus tutustua aitojen työtehtävien kautta erityisesti korkeakoulukirjastosektorilla tärkeisiin uusiin tehtäväkokonaisuuksiin, avoimeen tieteeseen, julkaisutiedonkeruun järjestelmiin ja avoimeen julkaisemiseen, joiden katsottiin antavan myös arvokasta kokemusta korkeakoulukirjastoissa työskentelystä kiinnostuneelle opiskelijalle hänen hakeutuessa työelämään valmistumisensa jälkeen. Harjoittelijaksi valittu Amanda Kivistö kertoo odotuksistaan:

- Odotukseni olivat korkealla tietäessäni pääseväni perehtymään johonkin, johon minulla ei ollut aikaisemmin mahdollisuutta työn kautta tutustua, mutta kiinnostusta sitäkin enemmän. Avoimen tieteen käsite ei ollut minulle täysin tuntematon, sillä olemme käsitelleet aihetta opintojeni aikana.

PALVELUPROSESSIIN MUKAAN

Turun ammattikorkeakoulussa julkaisutietojen ilmoittaminen sekä julkaisujen rinnakkaistallentaminen on pyritty tekemään mahdollisimman helpoksi kirjoittajille. Julkaisujen tekijät eivät itse tuota metatietoja järjestelmiin eivätkä tallenna rinnakkaistallenteita vaan toimittavat tiedot kirjastolle, joka hoitaa tallennuksen ja rinnakkaistallennusoikeuksien selvityksen.

Harjoittelijan tehtäviin päätettiin sisällyttää ensisijaisesti julkaisutiedonkeruun ja rinnakkaistallentamisen palveluprosessin tehtäviä sekä yksittäisiä toimeksiantoja kirjaston tutkimuksen palveluiden tarpeisiin.

- Julkaisutiedonkeruun lisäksi tein myös muita töitä, jotka olivat mieluisia. Sain esimerkiksi tutustua ammattikorkeakoulujen avoin TKI-toiminta, oppiminen & innovaatioekosysteemi - hankkeeseen olemalla mukana haastatteluissa ja nauhoittamalla sekä litteroimalla ne. Sen lisäksi benchmarkkasin muiden korkeakoulujen julkaisuarkistoja, tarkistin Turun AMK:n kirjaston avoimen julkaisemisen oppaan, tein julkaisutiedonkeruulomakkeen englanninkielistä käännöstä, laadin Excel-tiedostoja Justukseen syötetystä datasta ja ideoin ORCID-infomateriaalia.

Työtehtäviin tutustuminen alkoi harjoittelijan omatoimisella perehtymisellä avoimen tieteen tematiikkaan sekä julkaisutiedonkeruun ohjeistuksiin.

- Saadakseni tarttumapintaa aiheeseen tein ensitöikseni yleisen perehdytyksen jälkeen Helsingin yliopiston kaikille avoimen MOOC avoin tiede ja tutkimus -verkkokurssin. Sitten sain ohjaajiltani asiantuntevan perehdytyksen julkaisutiedonkeruuseen ja rinnakkaistallentamiseen sekä myöhemmin palaverissa päivitystä tietoihini. Tukea oli siis koko ajan saatavilla, mikä teki töiden etenemisestä sujuvaa.

Syventävää harjoittelua tekevät ovat jo tutustuneet kirjastoalaan ensimmäisen harjoittelunsa avulla, minkä vuoksi tutkimuksen palveluihin rajatut työtehtävät mahdollistivat harjoittelijan intensiivisemmän perehtymisen tiettyyn erityisosaamista vaativaan korkeakoulukirjaston tehtävään.

- Minulla on aiempaa kokemusta sekä yleisen että tieteellisen kirjaston asiakaspalvelusta sekä kirjastojärjestelmien käytöstä, joten työtehtäväni spesifydestä johtuva asiakaspalvelutehtävien puuttuminen ei harmittanut, vaikken ammattikorkeakoulun kirjastoon voisikaan vain tepastella ja kuvitella osaavani kaikkea.

OPPIMISTA MOLEMMIN PUOLIN

Harjoittelun sisällöt suunniteltiin siten, että työtehtävät oli mahdollista tehdä mahdollisimman itseohjautuvasti ja projektimaisesti osana Turun AMK:n kirjaston avoimen julkaisemisen tiimiä. Siten ne tarjosivat opiskelijalle joustavuutta harjoittelun ja opintojaksojen yhdistämiseen. Harjoittelu sovittiin tehtävän kahdessa eri jaksossa sekä osa-aikaisesti siten, että harjoittelija itse aikataulutti ja hoiti annetut työtehtävät omien, opintoihinsa soveltuvien aikataulujen mukaan.

- Työn osa-aikaisuus sopi minulle, koska pystyin suorittamaan samaan aikaan muita opintojani ja tekemään toista työtä. Työskentely itseohjautuvasti sujui luonnollisesti. Työtehtävien määrä oli sopiva ja niistä ajallaan huolehtiminen paransi ajanhallintataitojani.

Harjoittelun avulla opiskelijan on mahdollista soveltaa opinnoissaan hankkimia tietoja ja taitoja käytännössä sekä hankkia konkreettisia uusia taitoja. Toisaalta harjoittelun avulla saattaa havaita, millaisia taitoja jatkossa kannattaa vielä kehittää.

- Verrattuna ensimmäiseen harjoitteluuni yleisessä kirjastossa sain vieläkin konkreettisempaa erityisosaamista tulevaa työelämää ajatellen. Erilaisten julkaisutilastojen

pyörittely Excelissä on kuitenkin saanut minut toivomaan, että olisin käynyt vapaasti valittavan Excelin perusteet -kurssin jo aiemmin, koska se luultavasti olisi helpottanut pyörittelyä ja olisin vaikuttanut kovin fiksulta. ORCID-infomateriaalin ideoinnissa ja toteutuksessa oli hyötyä peruskuvankäsittelytaidoista, ja julkaisutiedonkeruulomakkeen alustava käänös englanniksi vaati kielitaitoa.

Harjoittelijan ja työnantajan yhteistyö on molemminpuolista oppimista. Kirjasto saa näköalan tulevien ammattilaisten tuoreisiin ajatuksiin ja osaamiseen sekä verkostoituu mahdollisten opinnäytetyötoimeksiantojen tekijöiden kanssa.

- Olen erittäin tyytyväinen, että minut valittiin tähän tehtävään - opin huomattavasti ja kehityin ammatissani ja koen etten olisi opinnoissani tällaista kokemusta saanut. Koen kärkioppimistavoitteeni, julkaisutiedonkeruun ja rinnakkaistallentamisen, toteutuneen. Oppiminen on kuitenkin jatkuvaa, sillä julkaisutiedonkeruun käytännöt eivät ole stabiileja, vaan kehittyvät koko ajan. Tehtäviini kuulunut muiden korkeakoulujen julkaisuarkistojen benchmarkkaus ja Turun AMK:n kirjaston avoimen julkaisemisen oppaan tarkastaminen vahvisti käsitystäni siitä, ettei kirjasto suinkaan pölyynny sijoillaan, vaan sillä on paikkansa kehityksessä muun maailman rinnalla. Sitä on alkanut myös kiinnittää huomiota pieniinkin asioihin, kuka on kirjastossa mistäkin vastuussa ja missä välissä hänellä on asialle aikaa.

POSITIIVISET KOKEMUKSET KANNUSTAVAT JATKAMAAN

Tutustuminen harjoittelun avulla eri kirjastosektoreiden tehtäviin auttaa parhaimmassa tapauksessa opiskelijaa viemään jäljellä olevia opintojaan ja tulevaa opinnäytetyötään suuntaan, joka tuntuu tulevaisuuden kannalta mielekkäimmältä. Positiiviset kokemukset harjoittelusta niin harjoittelijan että kirjaston näkökulmasta kannustavat jatkamaan tutkimuksen palveluiden harjoittelupolkua myös pilotoinnin jälkeen.

- Töihin oli aina mukava tulla, sillä avokonttorin ryhmähenki oli hyvä ja oma työpiste toi viihtyisyyttä sekä pysyvyyden tuntua. Harjoittelu laajensi näkemystäni ja odotuksiani siitä, minkä parissa voisin tulevaisuudessa työskennellä sekä mahdollisti opinnäytetoimeksiannon koskien aineistonhallintaa. Kannustan jokaista alan opiskelijaa hakeutumaan harjoitteluun myös tieteelliseen kirjastoon, sillä siellä aukeaa yleiseen kirjastoon verrattuna aivan toisenlainen maailma.

TIETOA KIRJOITTAJISTA:

Liisa Tiittanen, informaattikko, Turun ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelut
Amanda Kivistö, harjoittelija, Turun ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelut